

Regio Deal Noordoost-Brabant II

Krachtige impuls aan 't Goeie leven

Partijen:

1. de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, mevrouw M.C.G. Keijzer, hierna te noemen: VRO;
2. de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de heer F. Rijkaart, hierna te noemen: BZK;
3. de Minister van Economische Zaken, de heer V.P.G. Karremans, hierna te noemen: EZ;
4. de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, de heer R. Tieman, hierna te noemen: IenW;
5. de Minister van Justitie en Veiligheid, de heer F. van Oosten, hierna te noemen: JenV;
6. de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, mevrouw Femke Marije Wiersma, hierna te noemen: LVVN;
7. de Staatssecretaris Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mevrouw J.Z.C.M. Thielen, hierna te noemen: VWS.

Partijen genoemd onder 1 tot en met 7, ieder handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, hierna samen te noemen: het Rijk;

8. Regio Noordoost Brabant, een samenwerkingsverband van tien gemeenten en twee waterschappen die gelet op het Convenant Regio Noordoost-Brabant¹ te dezen allen worden vertegenwoordigd door mevrouw M.A.H. Moorman, daartoe aangewezen door de burgemeester van 's-Hertogenbosch op grond van artikel 171, tweede lid, Gemeentewet, hierna te noemen: RNOB;
9. AgriFood Capital BV, namens deze: de heer S.H.M. Groenen, handelend namens de regionale triple helix economische samenwerking Stichting AgriFood Capital, hierna te noemen: AgriFood Capital;
10. Noordoost Brabant Werkt, een multi-helix samenwerkingsverband die gelet op de Samenwerkingsovereenkomst Noordoost Brabant Werkt² te dezen allen worden vertegenwoordigd door de heer C.P.W. van Geffen, daartoe aangewezen door de burgemeester van 's-Hertogenbosch op grond van artikel 171, tweede lid, Gemeentewet, hierna te noemen: Noordoost Brabant Werkt;
11. Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant, namens deze: mevrouw S.M. Boelema, gedeputeerde, hierna te noemen: Provincie Noord-Brabant;
12. Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente 's-Hertogenbosch, namens deze: de heer J.M.L.N. Mikkers, handelend in de hoedanigheid van regiokassier, hierna te noemen: Regiokassier.

Partijen genoemd onder 11 en 12 ieder handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan en Partijen 8 tot en met 12 hierna samen te noemen: Regio.

Alle Partijen hierna allen tezamen te noemen: Partijen.

Begripsbepaling:

In dit convenant wordt verstaan onder:

- *Regio Deal*: convenant dat door de minister VRO, eventueel een andere ministers/staatssecretaris en één of meer regionale Partijen is gesloten om de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers in een regio te verbeteren.

¹ De genoemde gemeenten en waterschappen in

https://www.rnob.nl/storage/cms/files/2025_samenwerkingsconvenant/samenwerkingsconvenant_rnob_2025_ev.pdf

² De genoemde gemeenten, werkgevers- en werknemersorganisaties, UWV WERKbedrijf, alsmede werk- en ontwikkelbedrijven en onderwijsinstellingen in <https://noordoostbrabantwerkt.nl/wp-content/uploads/2023/03/Samenwerkingsovereenkomst-Noordoost-Brabant-Werkt-definitief.pdf>

- *Regio Envelop*: het bedrag van € 900 miljoen dat het kabinet Rutte IV beschikbaar heeft gesteld om in de periode van 2022 - 2025 nieuwe Regio Deals af te sluiten.
- *Regiokassier*: publieke regiopartner, zijnde een provincie, gemeente of openbaar lichaam als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen of een van de openbare lichamen Bonaire, Sint-Eustatius of Saba, die ten behoeve van de uitvoering van de Regio Deal de taak van kassier vervult of zal vervullen.
- *Regionale private financiering*: voor de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal beschikbaar gestelde financiële bijdragen of bijdragen in natura van een private regionale Partij en regiopartner.
- *Regionale publieke financiering*: voor de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal beschikbaar gestelde financiële bijdragen of bijdragen in natura van een publieke regionale Partij of regiopartner, niet zijnde een specifieke uitkering, opdracht of subsidie van het Rijk.
- *Specifieke uitkering ten behoeve van de uitvoeringsactiviteiten Regio Deals*: betreft de specifieke uitkering waarin de juridische- en financiële kaders en verplichtingen voor het toekennen van de rijksmiddelen uit de Regio Envelop aan een Regiokassier door het Rijk staan.
- *Regiopartner(s)*: organisaties (bijv. kennisinstelling maatschappelijke organisatie), ondernemer(s) en inwoner(s), die door Partijen worden betrokken bij de uitvoering en cofinanciering van een of meerdere programma's van de Regio Deal Noordoost-Brabant II, maar de Deal niet aangaat. De inbreng van de regiopartners worden beschreven in het Programmaplan.
- *Programmaplan*: uitwerking van de Regio Deal Noordoost-Brabant II in een plan met doelen, programmatische aanpak met 17 programma's, begroting en governance.
- *'t Goeie leven*: is het synoniem dat de regio hanteert voor brede welvaart.
- *Blijfklimaat*: een woon- en leefomgeving die zodanig aantrekkelijk is dat mensen graag in het gebied blijven wonen en werken.
- *Onbenut arbeidspotentieel*: aandeel van de totale bevolking dat (extra) kan werken, maar dat om wat voor reden dan ook niet doet. Denk aan deeltijdwerkers, werklozen en zogenoemde semi werklozen.
- *Triple-helix samenwerking*: samenwerking tussen overheden, kennis- en onderwijsinstellingen en ondernemers.
- *Multi-helix samenwerking*: samenwerking tussen overheden, kennis- en onderwijsinstellingen, werkgevers, werknemers- en werkgeversorganisaties en maatschappelijke instanties.
- *NOVEX*: in het programma NOVEX worden ruimtelijke opgaven gezamenlijk opgepakt, via ruimtelijke voorstellen en arrangementen tussen Rijk en 12 Provincies en via samenwerking in 16 NOVEX-gebieden. Het gaat hier specifiek om het Eerste Ruimtelijk Arrangement 2025 Provincie Noord-Brabant, NOVEX-gebied De Peel, NOVEX-gebied Stedelijk Brabant.

Overwegingen

1. Rijk en Regio werken samen in Regio Deals aan complexe, regionale opgaven gericht op het vergroten van de kwaliteit van leven, wonen en werken in de regio ('brede welvaart').
2. Regio Deals beogen de samenwerking tussen overheden, onderwijs, bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners in de regio en tussen Rijk en Regio te versterken.
3. Voor de Regio Deals zijn middelen beschikbaar uit de Regio Envelop, waarbij vertrekpunt is dat de Rijksbijdrage gepaard gaat met minimaal eenzelfde bijdrage aan regionale (publieke en/of private) financiering.
4. De Regio Deals onderscheiden zich van reguliere beleidsinstrumenten door hun integrale en gezamenlijke programmatische aanpak met lerend en adaptief karakter en met financiering van zowel Rijk als Regio.
5. De Regio Deals zijn bedoeld als een tijdelijke impuls voor regionale ontwikkeling met een duurzaam effect, waarbij geleerde lessen en structurele exploitatiekosten van lange termijn investeringen worden geborgd.
6. De middelen uit de Regio Envelop voor de Regio Deals zesde tranche worden door VRO beschikbaar gesteld als specifieke uitkering op grond van het Besluit specifieke uitkering Regio Deals vierde, vijfde en zesde tranche.

7. *Kenmerk van de regio:* Noordoost-Brabant bestaat uit de gemeenten Bernheze, Boekel, Boxtel, Land van Cuijk, Maashorst, Meierijstad, Sint-Michielsgestel, Oss, 's-Hertogenbosch en Vught. Het is bovendien het werkgebied van twee waterschappen: Aa en Maas en De Dommel. Er wonen ruim 630.000 mensen³. De regio wordt gekenmerkt door een groot plattelandsgebied met verspreid liggende kernen en enkele steden. De agri&food sector is een dominante sector in de regio.

Opgaven

1. *Kwetsbaarheid van de economie*

Noordoost-Brabant is de zesde economische regio van Nederland. Een recent onderzoek van Rabobank⁴ toont echter aan dat de regio op economisch gebied al dertig jaar vrijwel stilstaat. Er zijn weinig koploperbedrijven die bijdragen aan een nieuwe economie. Belangrijke knelpunten zijn onder meer congestie op het energienet, de noodzakelijke transitie in de agri&food sector en de toenemende concurrentie om talent en woonruimte door de groei van de naburige Brainportregio Eindhoven, die tegelijkertijd ook kansen biedt.

2. *Groot gebrek aan personeel*

De arbeidsmarkt in de regio is al jaren zeer krap⁵. Met slechts 35.000 mensen aan onbenut arbeidspotentieel en een dalend aantal beschikbare jongeren, staat de regio onder druk. Er is voldoende én goed geschoold personeel nodig, niet alleen voor economische groei, maar ook voor vitale maatschappelijke sectoren om de regio leefbaar te houden. Het is belangrijk om jongeren en jonge gezinnen voor de regio te behouden. Dit vraagt om een aantrekkelijk woon- en leefklimaat, waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, naar elkaar omzien, met ruimte om te wonen, te groeien en te ontwikkelen.

3. *Zorgen over de gezondheid van jongeren*

Uit de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024 (GGD Hart voor Brabant) blijkt dat de mentale gezondheid van jongvolwassenen (16-25 jaar) zorgwekkend is⁶. Veel jongvolwassenen ervaren stress en prestatiedruk en ook middelengebruik komt veel voor. Daarnaast kampt een derde van de jongvolwassenen met (ernstig) overgewicht. Een goede gezondheid is essentieel voor de kwaliteit van leven, een kansrijke start op de arbeidsmarkt en voor het versterken van de eigen toekomstperspectieven.

4. *Verlies van biodiversiteit, waterproblemen en te weinig ruimte*

Volgens de Brabantse monitor Brede welvaart 2025⁷ scoort de regio lager op de thema's ecosystemen & biodiversiteit en natuur & klimaat dan elders in Brabant. Dit komt onder andere door de relatief lage kwaliteit van natuurgebieden, een beperkte biodiversiteit en het hoge ruimtebeslag door landbouw en verstedelijking. De waterkwaliteit moet worden verbeterd en de inrichting van gebieden moet beter kunnen inspelen op extreme schommelingen in aanvoer van water. Zonder maatregelen dreigen delen van de regio onder water te lopen en op de hoge en droge (zand)gronden dreigt snel een watertekort voor de landbouw. De schaarse, beschikbare ruimte vraagt om zorgvuldig puzzelen en nauwe samenwerking met betrokkenen om kansen optimaal te benutten.

5. *Gefragmenteerde regionale samenwerking*

De regio is gefragmenteerd in vier deelregio's, zowel economisch als sociaal-cultureel en onderlinge verbinding mist. Rabobank en Berenschot⁸ benadrukken het belang van een sterker verbonden bestuurlijk-, economisch- en maatschappelijk ecosysteem in Noordoost-Brabant. Berenschot adviseert om de regionale agenda te verbreden van economische groei naar

³ <https://public.tableau.com/app/profile/onderzoekstatistiek/viz/DeStaatvandeRegioNoordoost-Brabant2024/Landingspage>

⁴ <https://www.rabobank.nl/kennis/d011458363-economische-vernieuwing-en-regionale-samenwerking-in-noordoost-noord-brabant>

⁵ <https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards/spanningsindicator>

⁶ <https://www.ggdhvb.nl/nieuws/aandacht-voor-de-mentale-gezondheid-van-jongvolwassenen-blijft-nodig>

⁷ <https://hetpon-telos.nl/portfolio/brabantse-monitor-brede-welvaart>

⁸ <https://www.berenschot.nl/onderzoek-bestuurlijk-regionale-ecosystemen>

breder maatschappelijke thema's. Dit vraagt om een andere vorm van regionale samenwerking om gezamenlijk in te kunnen spelen op deze veranderende prioriteiten.

Verhouding tot eerdere Regio Deal

6. Drie regionale samenwerkingsverbanden, RNOB⁹, AgriFood Capital¹⁰ en Noordoost Brabant Werkt¹¹, zijn samen met de provincie Noord-Brabant de Regio Deal Noordoost-Brabant I aangegaan met het Rijk¹². Deze Regio Deal liep van juli 2020 tot en met december 2024. In deze Regio Deal werkte de Regio samen met het Rijk en regiopartners aan het verbeteren van de samenwerking en brede welvaart in drie pijlers: 'Goed Leven: verbeteren van het leefklimaat', 'Fijn Wonen: slim inrichten van de leefomgeving' en 'Anders Werken: ontwikkelen van een economisch perspectief.' De Regio Deal gaf een krachtige impuls aan het behouden van het goede leven in Noordoost-Brabant door inwoners in hun kracht te zetten, de veerkracht van werkzoekenden, ondernemers en werknemers te vergroten, het buitengebied samen slimmer en duurzamer in te richten en te bouwen aan een slim, circulair en waardevol voedselsysteem.
7. Alle ingezette bewegingen uit Regio Deal Noordoost-Brabant I worden in deze nieuwe deal verder verdiept en verbreed. In Regio Deal Noordoost-Brabant II wordt de focus bovendien uitgebreid naar twee specifieke doelgroepen die essentieel zijn voor de brede welvaart: startup en scale-ups, en jongeren. Ook komt er meer aandacht voor opgaven in het bebouwd gebied. De programmatische aanpak krijgt vorm in een Programmaplan.

Komen het volgende overeen:

Artikel 1 - Doelen

Noordoost-Brabant is de regio van 't Goeie leven, waar inwoners positief zijn over de kwaliteit van hun leven en leefomgeving. 't Goeie leven draait om balans; tussen werken en ontspannen, innovatie en traditie, stad en platteland en mens en natuur. Maar 't Goeie leven is geen vanzelfsprekendheid. Het vraagt om voortdurende investering.

De Regio Deal Noordoost-Brabant II rust op vier pijlers:

1. *Ondernemerskracht*: versnellen van een circulaire economie met toekomstperspectief door:
 - aanjagen van innovaties in het voedselsysteem naar meer plantaardig, duurzaam dierlijk en minder verspilling;
 - versterken van duurzaam ondernemerschap van startups, mkb'ers en agrarisch ondernemers;
 - creëren van energiehub op bedrijventerreinen.
2. *Menskracht*: verstevigen van het leefklimaat met ruimte voor alle talenten door:
 - impuls geven aan een goed functionerende en inclusieve arbeidsmarkt;
 - verbeteren van de (mentale) gezondheid van scholieren en studenten;
 - investeren in sterke steden en dorpen samen met inwoners.
3. *Gebiedskracht*: creëren van een gezonde balans tussen natuur, landbouw en wonen door:
 - slimmer inrichten van de beschikbare ruimte voor stad en platteland rekening houdend met water en bodem;
 - versterken van natuur, biodiversiteit, waterbeheer en klimaatbestendigheid;
 - organiseren doorbraakkracht voor versnelling in complexe gebiedsprocessen, het experimenteren met innovatieve aanpakken en het benutten van koppelkansen.

⁹ <https://rno.nl>

¹⁰ <https://agrifoodcapital.nl>

¹¹ <https://noordoostbrabantwerkt.nl>

¹² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/07/13/regio-deal-noordoost-brabant>

4. *Regiokracht*: verstevigen van de samenwerking met en tussen Partijen en regiopartners door:
 - ontwikkelen van een gezamenlijke toekomstvisie voor Noordoost-Brabant met meer verbonden Partijen en regiopartners;
 - activeren van Regio en regiopartners om samen te werken aan 't Goeie leven.

Artikel 2 - Afspraken

Centrale afspraken

1. Elke pijler kent meerdere programma's. Partijen voeren samen met partners in totaal zeventien programma's uit, elk met een eigen aanpak. De programma's maken géén deel uit van het convenant. De verantwoordelijkheid voor de opbouw en de uitvoering van programma's ligt bij Partijen, zoals hieronder bij 'Afspraken per pijler' is weergegeven.
2. De stuurgroep Regio Deal, bestaande uit bestuurders van RNOB, AgriFood Capital, Noordoost Brabant Werkt, de provincie Noord-Brabant en leden op persoonlijke titel uit onderwijs en bedrijfsleven, stuurt op de opname van programma's in de Regio Deal en voert regie over de inzet van de daarvoor in het kader van deze Regio Deal beschikbaar gestelde rijksbijdrage. De stuurgroep bewaakt voortgang, stuurt waar nodig bij, bevordert integraliteit en samenwerking, en zet zich samen met het Rijk in voor samenhang en verbinding binnen en buiten de deal.
3. Het directeurenoverleg Regio Deal, bestaande uit vijf directieleden namens de Regio, een gemeentesecretaris en een dealmaker vanuit VRO, bereidt de stuurgroep Regio Deal voor en besluit over de praktische uitvoering.
4. De regiomanager RNOB is ambtelijk opdrachtgever van de Regio Deal Noordoost-Brabant II en stuurt het programmateam aan dat is ingericht voor coördinatie, monitoring, verantwoording en communicatie.

Pijler 1 Ondernemerskracht

1. AgriFood Capital is verantwoordelijk voor het programma 'Innovaties in agri&food', gericht op het aanjagen van vraaggestuurde, baanbrekende innovaties aan het begin van de voedselketen. De focus ligt op het koppelen van hightech/data-bedrijven aan agrifood ondernemers en het gezamenlijk ontwikkelen van businesscases. EZ bespreekt jaarlijks met AgriFood Capital de kansen en synergie met relevante EZ-programma's, zoals Nationale Technologiestrategie, Groeimarkten voor Nederland en de productiviteitsagenda. LVVN neemt deel aan de klankbordgroep van het programma en levert daarbij denkkracht en inhoudelijke ondersteuning en agendeert het programma bij interbestuurlijke overleggen waar nodig en zoekt waar mogelijk aansluiting bij de projecten van LVVN in het kader van het Nationaal Groeifonds.
2. Gemeente Meierijstad is contactorganisatie voor het programma 'Tegengaan voedselverspilling', uitgevoerd door Stichting Samen Tegen Voedselverspilling. Het programma richt zich op het versnellen van het tegengaan van voedselverspilling door een systematische verspillingsvrije aanpak. LVVN werkt met meerdere ministeries aan een nationale biograndstoffenstrategie met speciale aandacht voor het minimaliseren van grondstofverlies in de voedselketen en het stimuleren van hoogwaardige inzet van reststromen.
3. AgriFood Capital is verantwoordelijk voor het programma 'Startup ecosysteem', gericht op het versterken van het startup en scale-up ecosysteem, door het bieden van coaching, workshops, vouchers en toegang tot financiering en werkplekken. EZ bespreekt jaarlijks met AgriFood Capital de kansen en synergie met EZ-beleidsinstrumenten en -samenwerkingspartners, zoals Vroegfasefinanciering (Take-off), Techleap, Faculty of Impact en AIC4NL en deelt daarbij kennis en zorgt voor het aansluiten op netwerken.
4. AgriFood Capital is verantwoordelijk voor het programma 'Toekomstbestendig mkb', gericht op het versterken van het stuwende midden- en kleinbedrijf. Brabantcoaches adviseren ondernemers over toepassen data, gebruik AI, circulariteit en duurzame inzetbaarheid. Stichting SPARK Campus biedt een labomgeving voor het versnellen van circulair en duurzaam bouwen. EZ bespreekt jaarlijks met AgriFood Capital de voortgang van dit programma en deelt kennis over het versterken van het mkb en het gebruik van AI en zorgt voor het aansluiten op

netwerken. IenW ontsluit kennis vanuit de samenwerking 'Krachtenbundeling circulaire economie'¹³ en AgriFood Capital is agendalid van de thematafel midden- en kleinbedrijf.

5. RNOB is verantwoordelijk voor het programma 'Boeren voor de toekomst' in samenwerking met ZLTO: vereniging van en voor boeren in Zeeland, Noord-Brabant en Zuid-Gelderland. Dit programma richt zich op het versterken van agrarisch ondernemerschap, het ondersteunen van transitie op het boerenland en een vitaal en veilig buitengebied door het bieden van perspectief aan boeren die door willen, het herstellen van vertrouwen tussen sector en overheid en het aanpakken van leegstand via (circulair) slopen. JenV ontsluit kennis vanuit netwerken, zoals het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid, het RIEC/LIEC-netwerk en het Actieprogramma Veilig Ondernemen, en ondersteunt met werkwijzen en instrumenten zoals weerbaarheidsscans, signalerings- en meldingskaarten, toolkits voor veilige en anonieme meldingen en 'train de trainer' aanpakken voor vertrouwenspersonen. LNV ontsluit kennis en netwerken om ondermijning van vrijkomende agrarische bebouwing tegen te gaan.
6. RNOB is verantwoordelijk voor het programma 'Energiehubs bedrijventerreinen', gericht op het geven van een impuls aan de verduurzaming van bedrijventerreinen en het terugdringen van de netcongestieproblematiek op deze terreinen door het uitvoeren van verkenningen en het opzetten van een nieuw lerend netwerk. EZ bespreekt jaarlijks met RNOB de voortgang van het programma en voor zover dit verband houdt met het Programma Verduurzaming Bedrijventerreinen Nederland van EZ. EZ deelt daarbij relevante kennis en zorgt voor het aansluiten op netwerken.

Pijler 2 Menskracht

7. Noordoost Brabant Werkt is verantwoordelijk voor het programma 'Aanpak arbeidskrapte', gericht op het uitvoeren van de Human Capital Agenda¹⁴, het verhogen van de arbeidsproductiviteit en het versterken van het Werkcentrum Noordoost-Brabant en inzet van internationaal talent om krapte op de arbeidsmarkt tegen te gaan. De voortgang wordt gedeeld met het Rijk via de regionale arbeidsmarkt- en onderwijsstructuren, waarbij SZW en OCW zijn aangesloten. VWS maakt verbinding met bestaande regionale overlegtafels vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA), waaronder expliciet de regionale IZA-tafel zoals MooiMaasvallei. Daarbij worden relevante ervaringen, inzichten en best practices benut voor het verder versterken van de zorg- en welzijnsarbeidsmarkt. EZ bespreekt jaarlijks met Noordoost Brabant Werkt de voortgang en ontsluit kennis uit de productiviteitsagenda.
8. Noordoost Brabant Werkt is verantwoordelijk voor het programma 'Hybride leren', gericht op het versterken van de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven, door het aanbieden van hybride leer-werktrajecten in de sectoren techniek, bouw, data, maakindustrie, pharma en zorg en welzijn verspreid in de regio. De voortgang wordt gedeeld met het Rijk via de regionale arbeidsmarkt- en onderwijsstructuren, waarbij SZW en OCW zijn aangesloten.
9. Gemeenten 's-Hertogenbosch en Oss zijn samen verantwoordelijk voor het programma 'Mentale gezondheid jeugdigen', gericht op het bevorderen van het welzijn en de mentale gezondheid van scholieren en studenten, door vroegtijdige signalering van problemen op scholen en deze aan te pakken, onder meer via de doorontwikkeling van STORM (Strong Teens and Resilient Minds)¹⁵ in het kader van de Landelijke Agenda van 113 Zelfmoordpreventie. VWS werkt samen met de regio op het gebied van mentale gezondheid en volgt de resultaten uit deze aanpak om input te leveren voor (nieuw) beleid en landelijke uitrol van STORM in het kader van preventie van depressie 113.
10. RNOB is verantwoordelijk voor het programma 'Voedselwijs voortgezet onderwijs', gericht op het aanbieden van voedseleducatie in het voortgezet onderwijs, zodat in de regio een doorlopende leerlijn ontstaat vanaf de eerste 1000 dagen van het kind en voedseleducatie in het basisonderwijs. LNV, in samenwerking met VWS en OCW, ondersteunt dit via het programma Jong Leren Eten en met bijdragen aan Gezonde School en Duurzame School.

¹³ <https://www.nederlandcirculairin2050.nl/documenten/2025/03/20/krachtenbundeling-rijk-regio-circulaire-economie-2025-2026>

¹⁴ <https://noordoostbrabantwerkt.nl/actueel/noordoost-brabant-werkt-presenteert-nieuwe-human-capital-agenda-gerichte-aanpak-tegen-de-arbeidskrapte/>

¹⁵ <https://stormaanpak.nl>

11. De gemeente Meierijstad is verantwoordelijk voor het programma 'Leefbaarheid', gericht op het versterken van de leefbaarheid door actieve samenwerking tussen gemeenten en inwoners in lokale pilots en het opzetten van een regionaal leernetwerk. VRO deelt de lessen uit het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid o.a. op de thema's monitoring en participatie. VWS brengt kennis en netwerk in op het thema leefbaarheid.
12. De gemeente Meierijstad is verantwoordelijk voor het programma 'Sportcentrum Gelijkspel', gericht op het ontwikkelen van een sportcentrum en het aanbieden van sportprogramma's voor inwoners met een motorische en/of visuele beperking. VWS ontsluit (expertise programma Kenniscentrum Sport & Bewegen, VN-verdrag Handicap) deelt kennis en ondersteunt bij de monitoring in het meten van maatschappelijke impact en sportdeelname en draagt de opzet en de leerervaringen van het sportcentrum landelijk uit via haar netwerk.
13. RNOB coördineert het programma 'Een (t)huis voor iedereen' namens de stuurgroep Regionale Woondeal, gericht op het aanjagen van meer betaalbare en passende huisvesting voor aandachtsgroepen. VRO participeert in de stuurgroep Regionale Woondeal voor toelichting op relevant rijksbeleid en kansen.

Pijler 3 Gebiedskracht

14. RNOB is verantwoordelijk voor het programma 'Complexe gebiedsprocessen', gericht op het vinden van slimme oplossingen voor grote ruimtelijke vraagstukken. Het programma geeft een impuls aan drie gebiedsprocessen: 1. Noordelijke Peelpoort (sleutelproject uit NOVEX de Peel), 2. Aa-dal Noord en 3. Dommelvallei. Daarnaast richt het programma zich op de ontwikkeling van stedelijke landschapsparken (sleutelproject NOVEX Stedelijk Brabant en opgenomen in Eerste Ruimtelijk Arrangement 2025 Provincie Noord-Brabant). Het programma versnelt groenblauwe dooradering in het landelijk gebied, creëert robuuste verbindingen tussen regionale natuurgebieden endaarbuiten, realiseert doorbraakkracht tegen 'actieve stilstand' en biedt actueel overzicht met een kansenkaart en dashboard. LNVN levert een liaison die meedenkt op dit programma vanuit de kansen in samenhang met NOVEX De Peel. VRO levert een liaison die meedenkt op dit programma vanuit de kansen in de samenhang met NOVEX Stedelijk Brabant.
15. RNOB is verantwoordelijk voor van het programma 'Klimaatadaptief bebouwd gebied', gericht op het versnellen van een klimaatadaptief bebouwd gebied door pilots, het ontstenen en vergroenen van bebouwd gebied en het vergroten van bewustzijn bij bedrijventerreinen over noodzaak en mogelijkheden van klimaatadaptatie. IenW ontsluit kennis en netwerken uit het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) en de Nationale klimaatadaptatiestrategie (NAS) die in 2026 gereed is. De jaarlijkse DPRA-bijeenkomst wordt gebruikt voor kennisuitwisseling. RNOB participeert in het platform Klimaatadaptatie Zuid-Nederland en stimuleert kennisuitwisseling met de werkregio's in Zuid-Nederland.
16. De gemeenten Maashorst en Boxtel voeren samen het programma 'Naoorlogse wijken' uit namens de stuurgroep Duurzame Verstedelijking Stedelijke Regio 's-Hertogenbosch (sleutelproject uit NOVEX Stedelijk Brabant en het Eerste Ruimtelijk Arrangement 2025 Provincie Noord-Brabant). Het programma is gericht op het ontwikkelen van een handelingsperspectief met handvatten om op passende wijze geschikte woonruimte toe te voegen in naoorlogse woonwijken. VRO levert een liaison die meedenkt op dit programma vanuit de kansen en de samenhang met NOVEX Stedelijk Brabant.

Pijler 4 Regiokracht

17. RNOB is verantwoordelijk voor het overkoepelende programma 'Sterker samenwerken', gericht op het opstellen van een strategische agenda voor het gebied Noordoost-Brabant samen met Partijen en andere regionale organisaties. Het tweede spoor is het coördineren van activiteiten zoals monitoring, communicatie, lerend werken, zodat de resultaten en effecten van deze Regio Deal geborgd worden. VRO faciliteert uitwisselingen met andere Regio Deals en regio's.

Inzet middelen Regio Envelop voor uitvoering Regio Deal Noordoost-Brabant II

Artikel 3 - Uitgangspunten

1. Partijen beogen een gecoördineerde beleidsmatige inzet van hun gezamenlijke financiële middelen op basis van de afspraken in deze Regio Deal. De Regio geeft met die middelen uitvoering aan de Regio Deal Noordoost-Brabant II, zoals het initiëren en/of realiseren van programma's en projecten en andere uitvoeringsactiviteiten in het kader van de doelen van de Regio Deal Noordoost-Brabant II zoals bedoeld in artikel 1. Op deze wijze zetten Partijen zich in om de regionale opgave van de regio Noordoost-Brabant te realiseren.
2. VRO reserveert maximaal € 25 miljoen inclusief eventueel verschuldigde btw vanuit de Regio Envelop als Rijksbijdrage voor uitvoeringsactiviteiten als bedoeld in het eerste lid, volgens de in de onderstaande tabel opgenomen onderverdeling. Hierin zijn ook de uitvoeringskosten oftewel VAT-kosten (Voorbereiding, Administratie en Toezicht) opgenomen. Dit percentage is maximaal 3% van de Rijksbijdrage.
3. De Regio reserveert minimaal een bedrag van in totaal € 25 miljoen aan regionale financiering voor uitvoeringsactiviteiten als bedoeld in het eerste lid volgens de in de onderstaande tabel opgenomen onderverdeling:

Uitvoeringsactiviteiten	Maximale Rijksbijdrage¹⁾	Regionale financiering	Totaal bedrag
1. Ondernemerskracht	€ 7.174.461	€ 7.600.000	€ 14.774.461
2. Menskracht	€ 7.334.877	€ 7.800.000	€ 15.134.877
3. Gebiedskracht	€ 8.983.412	€ 9.500.000	€ 18.483.412
4. Regiokracht	€ 757.250	€ 100.000	€ 857.250
Uitvoeringskosten (VAT)	€ 750.000	€ 0	€ 750.000
Bijdragen totaal maximaal	€ 25.000.000	€ 25.000.000	€ 50.000.000

1) Dit bedrag is inclusief eventueel verschuldigde btw.

4. De verdeling opgenomen in de tabel in het derde lid geldt als uitgangspunt. Partijen zijn zich ervan bewust dat gedurende de looptijd van de Regio Deal omstandigheden en/of prioriteiten kunnen wijzigen. Partijen kunnen, na bespreking in het Rijk-Regio-overleg, een gewijzigde verdeling over de pijlers afspreken. Op een dergelijke wijziging van de Regio Deal Noordoost-Brabant II is artikel 10 van toepassing.

Artikel 4 - Regiokassier

Partijen spreken af dat in het kader van de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal Noordoost-Brabant II de gemeente 's-Hertogenbosch de rol zal vervullen van Regiokassier. De Regiokassier draagt zorg voor het nakomen van de voorwaarden en verplichtingen, zoals verwoord in de specifieke uitkering ten behoeve van de uitvoeringsactiviteiten Regio Deals.

Artikel 5 - Rijk-Regio overleg

1. Periodiek treden Partijen in overleg over de onderlinge samenwerking in het kader van de Regio Deal Noordoost-Brabant en met andere publieke en/of private samenwerkingspartners. Dit Rijk-Regio-overleg ziet toe op de uitvoering van Regio Deal zoals beschreven in dit convenant.
2. Het Rijk-Regio-overleg vergadert tenminste eenmaal per jaar, over de voortgang van, en eventuele knelpunten of risico's in, de uitvoering van de Regio Deal en andere actualiteiten in de regio.
3. Het in het eerste lid bedoelde Rijk-Regio-overleg bestaat uit de volgende vertegenwoordigers:
 - a. vanuit de ministeries van het Rijk:
 - i. VRO
 - ii. BZK
 - iii. EZ
 - iv. IenW
 - v. JenV

- vi. LVVN
- vii. VWS
- b. vanuit de Regio:
 - i. voorzitter Algemene Vergadering RNOB
 - ii. vertegenwoordiger(s) namens stuurgroep Regio Deal
 - iii. vertegenwoordiger(s) namens directeurenoverleg Regio Deal
 - iv. vertegenwoordiger(s) namens programmteam Regio Deal
- 4. Het Rijk-Regio-overleg voorziet in zijn eigen werkwijze, waarbij het uitgangspunt is dat de regio bij het organiseren, uitnodigen en verslagleggen de lead heeft.
- 5. Het Rijk-Regio-overleg spreekt een escalatieregeling af.
- 6. Betrokken Partijen zien zelf toe op een adequate verantwoording aan achterbannen en/of volksvertegenwoordigers.

Artikel 6 - Evaluatie en voortgang

1. De Regio brengt de beginsituatie van de regionale opgave in kaart. Daarnaast bepaalt de Regio een (lerende) aanpak voor evaluatie, waarmee gedurende de looptijd en na afloop van de Regio Deal kan worden beoordeeld of de programmatische aanpak van de regio bijdraagt aan de doelen (artikel 1) van de Regio Deals. De beginsituatie en aanpak voor lerende evaluatie zijn beschreven in het voorjaar van 2026.
2. De Regio stelt éénmaal per jaar een voortgangsrapportage op, met daarin:
 - a. de voortgang van de programma's en projecten;
 - b. in hoeverre de Partijen op schema liggen om de beoogde afspraken (artikel 2) te behalen;
 - c. in hoeverre de Partijen op schema liggen om de beoogde resultaten uit het Programmaplan te behalen.
3. De jaarlijkse voortgangsrapportage wordt in concept voor 15 juni van ieder jaar voorgelegd aan Partijen, gelet op indiening voor 15 juli bij minister van VRO in het kader van de specifieke uitkering. De Regio kan met de jaarlijkse voortgangsrapportage de besturen van de Partijen, gemeenteraden en algemene besturen waterschappen uit de regio Noordoost-Brabant informeren. VRO gebruikt de jaarlijkse voortgangsrapportage als input voor de periodieke voortgangsrapportage van alle Regio Deals voor de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.
4. VRO draagt zorg voor onderzoek, betreffende het geheel van de Regio Deals (onder meerde resultaten en effecten van de Deals voor brede welvaart). De Regio verleent haar medewerking hieraan.
5. BZK verzamelt tijdens de opzet, uitvoering en evaluatie van de Regio Deals lessen, resultaten en kennis over de (door)ontwikkeling van regionale samenwerking binnen het stelsel van openbaar bestuur, waarmee mede uitvoering wordt gegeven aan de Actieagenda Goed Bestuur¹⁶.

Artikel 7 - Communicatie

1. Partijen zien toe op de ontwikkeling en uitvoering van een gezamenlijke communicatiestrategie en -plan, waarbij de Regio in de lead is.
2. De Regio zal bij programma's die deel uitmaken van de uitvoering van de Regio Deal Noordoost-Brabant II vragen om in de communicatie over die programma's kenbaar te maken dat het project mede mogelijk is gemaakt in samenwerking tussen Rijk en Regio.

Slotbepalingen

Artikel 8 - Uitvoering in overeenstemming met Unierecht

¹⁶ Met de Actieagenda Goed Bestuur (2025, zie overheid.nl) richt het ministerie van BZK zich op het versterken van de samenwerking binnen het Rijk en de (interbestuurlijke) samenwerking tussen Rijk, medeoverheden en niet-overheidspartners.

De afspraken van deze Regio Deal en/of de daaruit voortvloeiende maatregelen worden in overeenstemming met het recht van de Europese Unie uitgevoerd en uitgewerkt in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, mededinging, staatssteun en technische normen en voorschriften.

Artikel 9 - Gegevensuitwisseling

1. De in het kader van (de uitvoering van) deze Regio Deal uitgewisselde dan wel uit te wisselen informatie is in beginsel openbaar. Indien een Partij verzoekt om geheimhouding zullen de overige Partijen deze informatie in beginsel geheimhouden en deze geheel noch gedeeltelijk aan enige derde bekendmaken, behoudens voor zover een verplichting tot openbaarmaking voortvloeit uit de wet, een rechterlijke uitspraak of deze Regio Deal.
2. Partijen dragen er zorg voor dat concurrentiegevoelige en/of privacygevoelige informatie uitsluitend wordt gedeeld voor zover dit in overeenstemming is met de relevante internationale, Europese en nationale wettelijke kaders. Zij kunnen hiertoe nadere afspraken vastleggen.

Artikel 10 - Wijzigingen

1. Elke Partij kan schriftelijk verzoeken deze Regio Deal te wijzigen. De wijziging behoeft de instemming van alle Partijen.
2. Partijen treden in overleg binnen 6 weken nadat een Partij het verzoek kenbaar heeft gemaakt bij VRO. VRO informeert de overige Partijen over de voorgestelde wijziging en vraagt hen om instemming.
3. Nadat alle Partijen aan VRO kenbaar hebben gemaakt in te stemmen met het verzoek tot wijziging wordt de wijziging en de verklaringen tot instemming als bijlage aan dit convenant gehecht.

Artikel 11 - Opzegging

1. Elke Partij kan de Regio Deal Noordoost-Brabant II met inachtneming van een opzegtermijn van 3 maanden schriftelijk opzeggen, indien een zodanige verandering van omstandigheden is opgetreden dat deze Regio Deal billijkheidshalve op korte termijn behoort te eindigen. De opzegging moet de verandering in omstandigheden vermelden.
2. Wanneer een Partij deze Regio Deal opzegt, blijft de Regio Deal voor de overige Partijen in stand voor zover de inhoud en de strekking ervan zich daartegen niet verzetten.
3. Ingeval van beëindiging van de Regio Deal Noordoost-Brabant II krachtens opzegging is geen van de Partijen jegens een andere Partij schadeplichtig.

Artikel 12 - Toetreding nieuwe Partijen

1. In overeenstemming met alle Partijen kunnen anderen tijdens de looptijd van de Regio Deal Noordoost-Brabant II als nieuwe partijen toetreden tot deze Regio Deal. Een toetredende partij dient de verplichtingen die voor haar uit de Regio Deal voortvloeien te aanvaarden.
2. Het schriftelijke verzoek tot toetreding met daarbij de concrete bijdrage aan de Regio Deal Noordoost-Brabant II wordt gericht aan VRO. VRO informeert Partijen en vraagt hen om instemming.
3. Zodra alle Partijen aan VRO schriftelijk kenbaar hebben gemaakt in te stemmen met het verzoek tot toetreding, ontvangt de toetredende partij de status van Partij van de Regio Deal Noordoost-Brabant II en gelden voor die partij de voor haar uit de deal voortvloeiende rechten en verplichtingen.
4. Het verzoek tot toetreding en de verklaringen tot instemming worden als bijlagen aan de Regio Deal Noordoost-Brabant II gehecht.

Artikel 13 - Ongeldigheid

Indien een bepaling van de Regio Deal in enige mate als nietig, vernietigbaar, ongeldig, onwettig of anderszins als niet-bindend moet worden beschouwd, bijvoorbeeld wegens strijdigheid met het Besluit specifieke uitkering Regio Deals vierde, vijfde en zesde tranche (zoals deze luidt op het moment dat de strijdigheid zich voordoet of alsdan in bestuursrechtelijke zin is vastgesteld), wordt die bepaling, voor zover nodig, uit de Regio Deal verwijderd en vervangen door een bepaling die wel bindend en rechtsgeldig is en die de inhoud van de niet-geldige bepaling zoveel mogelijk benadert. De overige bepalingen van de Regio Deal blijven in een dergelijke situatie ongewijzigd en onverminderd geldig.

Artikel 14 - Publiekrechtelijke medewerking en toepasselijk recht

1. De in het kader van Regio Deal door Partijen te verlenen (publiekrechtelijke) medewerking laat de publiekrechtelijke positie en bevoegdheden van Partijen onverlet.
2. Op deze Regio Deal is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.

Artikel 15 - Nakoming

De Regio Deal is niet in rechte afdwingbaar. Partijen kunnen elkaar aanspreken op tekortkomingen in de nakoming van de Regio Deal Noordoost-Brabant II in het Rijk-Regio overleg.

Artikel 16 - Ondertekening in verschillende exemplaren

De Regio Deal Noordoost-Brabant II kan worden ondertekend door Partijen in verschillende exemplaren, die samengevoegd hetzelfde rechtsgevolg hebben alsof deze Regio Deal is ondertekend door alle Partijen in één exemplaar.

Artikel 17 - Citeertitel

Deze Regio Deal kan worden aangehaald als Regio Deal Noordoost-Brabant II.

Artikel 18 - Inwerkingtreding en looptijd

1. Deze Regio Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door alle Partijen en eindigt op 31 december 2029.
2. Partijen kunnen, na bespreking in het Rijk-Regio-overleg, de looptijd van de Regio Deal wijzigen, conform de procedure van artikel 10. De Regiokassier zal rekening houden met de samenhang tussen de wijziging van de looptijd van de Regio Deal en de verleende specifieke uitkering ten behoeve van de uitvoeringsactiviteiten van Regio Deals.

Artikel 19 - Publicatie

1. Deze Regio Deal zal net als andere Regio Deals openbaar worden gemaakt door publicatie in de Staatscourant en toegezonden worden aan de Tweede Kamer, waardoor anderen kennis kunnen nemen van de Regio Deals.
2. VRO rapporteert over de Regio Portefeuille, alsmede de hieruit voortvloeiende Regio Deals naar de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.